

NEMZETI VÁLASZTÁSI BIZOTTSÁG

JEGYZŐKÖNYV A NEMZETI VÁLASZTÁSI BIZOTTSÁG 2016. MÁJUS 31-I ÜLÉSÉRŐL

Az ülés helyszíne: Nemzeti Választási Iroda székháza (1054 Budapest, Alkotmány u. 3.)

Az ülés ideje: 2016. május 31. 17:00 óra

Jelen vannak:

Prof. Dr. Patyi András elnök
Dr. Bozsóki Éva elnökhelyettes
Dr. Boda Pál
Dr. Fábián Adrián
Dr. Rádi Péter
Dr. Sasvári Róbert
Dr. Tóta Áronné

Dr. Bodolai László
Dr. Borbély Andrea
Dr. Litresits András
Dr. Lovas András
Dr. Sárhegyi Zoltán László

Dr. Pálffy Ilona NVI elnök
Dr. Gáva Krisztián NVI elnökhelyettes
Dr. Jackli Tamás NVI főosztályvezető
az NVI munkatársai

Dr. Patyi András NVB elnök: Köszönti a Nemzeti Választási Bizottság ülésén megjelenteket. Külön köszönti a Nemzeti Választási Iroda elnökét és elnökhelyettesét. Megállapítja, hogy a Bizottság 10 taggal határozatképes és az ülést megnyitja. Ismerteti a tervezett napirendi pontot, majd szavazásra bocsátja annak elfogadását.

Szavazás

A Bizottság 36. számú jegyzőkönyvi döntése:

Megállapítja, hogy a Bizottság 10 igen egyhangú szavazattal megállapítja az alábbi napirendet:

I. Országos népszavazási kezdeményezések elbírálása

I. Országos népszavazási kezdeményezések elbírálása

1. Sz. B., dr. Sch. A. és Sch. G. magánszemélyek népszavazási kezdeményezése

Dr. Patyi András NVB elnök: A kezdeményezés több mint öt évvel ezelőtt indult, a beadványozók 2011. május 23-án nyújtották be az aláírásgyűjtő ív mintapéldányát az Országos Választási Bizottsághoz. Az íven az alábbi kérdés szerepel:

„Egyetért-e Ön azzal, hogy a 2011. január 1-ig jogszerűen megszerzett nyugdíj jogosultságot az Országgyűlés ne vonja el?”

Az OVB 74/2011. számú határozatával a hitelesítést megtagadta, rögzítve, hogy a kérdés közvetve, burkoltan az akkori Alkotmány, az 1949. évi XX. törvény 70/E. § (3) bekezdésének módosítására irányul, a kérdésnek csak e paragrafus kiegészítésével tudna eleget tenni az Országgyűlés. A döntéssel szemben kifogást terjesztettek elő, amelyet az akkor hatályos szabályok szerint az Alkotmánybíróság bírált el 126/2011. (XII. 2.) AB határozatával, mely megállapította, hogy a kérdésnek nem tárgya az Alkotmány 70/E. §-ának módosítása, ezért megsemmisítette az OVB határozatát, és a Bizottságot új eljárásra utasította. Az OVB az Alkotmánybíróság határozata alapján lefolytatott új eljárásában 7/2012. számú határozatával az aláírásgyűjtő ívet hitelesítette. Indokolásában leszögezte, hogy nem merült fel egyéb, az elutasítást megalapozó körülmény. Ezt követően két magánszemély kifogással élt az OVB új határozata ellen. Az Alkotmánybíróság, nem ismert okból, több mint négy év elteltével, 2016. április 26-án kelt, 10/2016. (IV. 28.) számú határozatával az OVB határozatát megsemmisítette és a Nemzeti Választási Bizottságot, mint az OVB hatásköri jogutódját új eljárás lefolytatására utasította. Az Alkotmánybíróság megalapozottnak tartotta a kizárt tárgykörbe tartozásra vonatkozó kifogást, kifejtve, hogy a népszavazásra bocsátandó kérdés a jelenlegi költségvetési törvény egyes elemeinek módosítását vonná maga után, ami az Alaptörvény 8. cikk (3) bekezdés b) pontja alapján tiltott tárgykörbe tartozik. Az OVB hitelesítő határozatának elfogadása és a kifogás benyújtása után született meg és lépett hatályba az új népszavazási törvény valamint az új választási eljárásról szóló törvény. Az új Ve. átmeneti rendelkezései alapján, a korábban az OVB számára biztosított hatáskört az NVB gyakorolja. Az új Nsztv. rögzítette, hogy a hatályba lépését megelőzően benyújtott népszavazási kezdeményezés és népi kezdeményezés során a benyújtáskor alkalmazandó rendelkezéseket kell alkalmazni. Időközben az Alkotmány is hatályon kívül helyezésre került és helyébe Magyarország Alaptörvénye lépett. Az Alaptörvény átmeneti rendelkezéseinek 19. cikk (1) bekezdése rögzítette, hogy az Alaptörvény

rendeleteit a folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell. Mindezek tekintetében anyagi jogszabályként az új Alaptörvény vonatkozó rendelkezéseit, a régi népszavazási törvény szabályait kell alkalmazniuk, valamint az új eljárás lefolytatása során köti a Bizottságot az Alkotmánybíróság ismertetett határozata. Az Alkotmánybíróság határozata, az Alaptörvény rendelkezései, valamint a régi Nsztv.-ben megtalálható egyértelműségi követelmény alapján javasolja, hogy a Bizottság a kérdést tartalmazó aláírásgyűjtő ív hitelesítését tagadja meg. Javasolja, a határozattervezetben állapítsák meg, hogy nem tudják, miért tartott ennyi ideig az Alkotmánybíróság határozathozatala, amiről a Bizottság semmilyen hivatalos értesítést nem kapott, másrészt a Bizottság nem tud semmilyen körülményről, amely arra utalna, hogy az időmúlásban a beadványozóknak szerepe lett volna. Az elmúlt ülésen meghozott jegyzőkönyvi döntésnek megfelelően a három beadványozó írásban megkereste, de a kezdeményezés visszavonása nem történt meg. Megadja a szót Tóta Áronné tagtársuknak, hogy a szakmai indokokat ismertesse.

Megállapítja, hogy Sasvári Róbert bizottsági tag megérkezésével a Bizottság létszáma 11 főre emelkedett.

Dr. Tóta Áronné NVB tag: A szakmai anyagot az előző ülést megelőzően minden tagtársának megküldte. A kezdeményezés 2011-es benyújtása óta annyira megváltozott a jogszabályi környezet, hogy annak változásait az Alkotmánybíróságnak kellett volna határozatában kifejteni. Az Alaptörvényből következően a társadalombiztosítás állami feladat, és az állam által működtetett szociális intézményrendszernek a része. 2012. január 1-jétől a társadalombiztosítás jelentős mértékben átalakult, megszűnt a foglalkoztatási járulékfizetési kötelezettség, helyébe a szociális hozzájárulási adó lépett, és ebből részesedik a nyugdíjbiztosítási alap, tehát áttért az ország a társadalombiztosítás adókból történő finanszírozására, így ez adónemet is érint. 2012. január 1-jétől a nők 40 éves korekedvezményes nyugdíjjogosultsági idejével szerzett nyugdíj kivételével megszűnt minden, az általános korhatár előtt korábban megállapított nyugdíj, és ezek szociális juttatássá alakultak át. Az átalakítást követően a társadalombiztosítási nyugellátás kétféle lehet: a saját jogú öregségi nyugellátás és a hozzátartozói nyugellátások. Új ellátási formaként jelent meg az összes további korekedvezmény megszüntetésével a nők kedvezményes nyugdíjba vonulási kedvezménye. A komplex változás levezetését szükségesnek tartja a határozatban megjelentetni. Korábban az általános korhatár betöltése előtt tíz lehetőség volt az úgynevezett korengedményes nyugdíjakra. Javasolja, a határozat térjen ki arra is, hogy 2011-ben sem volt a kérdés egyértelmű, mert a választópolgár nem tudta volna eldönteni, hogy a különböző nyugdíjfajták közül mi az, amivel egyetért, hogy megszűnjön vagy pedig megváltozzon. A változás olyan komplex jellegű volt, hogy a társadalombiztosítás egészére kihatással bír és a nyugdíjjogosultság szóhasználat már teljesen megváltozott tartalmat jelent a 2011-es szabályozási környezethez képest és semmiben sem hasonlítható a mostani

nyugdíjjogosultsági feltétel a korábbiakhoz. Olyan mértékű ez a változás a nyugdíjjogosultság tartalmi elemeiben, hogy teljesen eltérő tartalommal bírnak és valójában olyan kérdésről kellene döntenie, ami most már nem is létezik. Javasolja, hogy ezek a változások kerüljenek bele a határozatba.

Dr. Patyi András NVB elnök: A határozattervezet a kérdés hitelesítésének megtagadására tesz javaslatot, ismertetve az eljárási és anyagi jogi normákat, részletesen ismertetve az Alaptörvény 19. § (4) bekezdéséből kiindulva a nyugdíjrendszer átalakításának szabályait, megállapítva, hogy a kérdés az egyértelműség követelményének nem tesz eleget, megemlítve, hogy a kérdéssel érintett kordkedvezményes nyugdíjak legalább tízfélék voltak, így a kérdés a választópolgári döntéshozatal szempontjából nem válaszolható meg könnyen igennel, vagy nemmel.

Dr. Litresits András NVB tag: A VI. pontban javasolja feltüntetni az Nsztv. átmeneti rendelkezései közül a 94. §-t. A 36-os pontban azt mondta az AB, hogy a jelen eljárás tárgyát képező kérdés a 2011. január 1-jén hatályos nyugdíj-megállapítási szabályok visszaállítására vonatkozik. Az a bontás, amit Tóta Áronné felvetett, az Alkotmánybíróságban nem merült fel, tehát valamennyi nyugdíjjogosultságra vonatkozik. A vízitdíjak eltörlésével kapcsolatosan mondta ki az Alkotmánybíróság elvi élel, hogy jövőbeli költségvetésre, valamelyik költségvetési törvényjavaslatra hivatkozva nem tagadható meg a hitelesítés. Ebben az ügyben nincs közvetlen költségvetési összefüggés. Egyértelmű a kérdés, minden jogosultságra vonatkozik, a kérdés nem érinti közvetlenül a költségvetést, így nem látja akadályát a hitelesítésnek.

Dr. Fábrián Adrián NVB tag: A Bizottság kötve van az Alkotmánybíróság legutóbbi döntéséhez, a rendelkező rész és az indokolás is megköti a Bizottság kezét. Egyértelműnek tartja a 35. bekezdést, melyet felolvas. Nem tartja szerencsésnek indokokkal bővíteni a hitelesítést megtagadó határozatot, mert ha az Alkotmánybíróság megállt ennél a pontnál, nem látja szükségét, hogy tovább menjenek.

Dr. Tóta Áronné NVB tag: Nem ért egyet azzal, hogy csak az alkotmánybírósági határozat keretein belül tartsák magukat. A kérdés már az akkori Nsztv. szerint és a 2011-es szabályozási környezetben sem volt egyértelmű. A részletes kidolgozást a négy év indokolta, nem lehet szó nélkül elmenni a 4 év alatt megváltozott jogszabályi környezet mellett.

Dr. Patyi András NVB elnök: Az Alkotmánybíróság új eljárás lefolytatására utasította a Bizottságot, melynek során figyelembe kell venni azt, hogy a kérdés

költségvetést érint, amitől a Bizottság nem térhet el. A bővebb indokolással ért egyet.

Dr. Rádi Péter NVB tag: Az Alkotmánybíróság határozatát figyelembe kell venni, a Bizottság nem mehet el szó nélkül amellett, hogy 4 évig állt az ügy. Egyetért a bővebb indokolással, új jogszabályokkal összekeverve kell a kérdést megvizsgálniuk. Támogatja, hogy a négy éves időtartamnak a joghatásait is értékelje a Bizottság a határozatban.

Dr. Sárhegyi Zoltán NVB tag: A költségvetés érintettségének kérdésében az Alkotmánybíróság egy igen kötött pályát határozott meg a Bizottság számára. Az egyértelműség kérdésében osztja azt az álláspontot, hogy a választópolgári egyértelműség sérül ebben a kérdésfelvetésben. Nagyon fontosnak tartja azt az intézkedést, hogy Elnök úr felhívta az akkori beadványozók figyelmét, hogy fenntartják-e a kérdésüket. Úgy gondolja, ezt a kérdést vissza kellett volna vonniuk.

Dr. Patyi András NVB elnök: További hozzászólás nincs, szavazásra bocsátja a határozattervezet elfogadását a szóban is ismertetett, bővített indokolással.

Szavazás

Megállapítja, hogy 9 igen, 2 nem szavazattal a Bizottság az *„Egyetért-e Ön azzal, hogy a 2011. január 1-ig jogszerűen megszerzett nyugdíjjogosultságot az Országgyűlés ne vonja el?”* kérdést tartalmazó aláírásgyűjtő ív hitelesítését megtagadja.

2. Magyar Zoltán magánszemély szervező országos népszavazási kezdeményezése

Dr. Patyi András NVB elnök: Az aláírásgyűjtő ív az alábbi kérdést tartalmazza:

„Egyetért-e Ön azzal, hogy a magyar termőföld tulajdonjogát ne szerezhesse meg olyan magánszemély, aki nem rendelkezik magyar állampolgársággal?”

Dr. Jackli Tamás NVI főosztályvezető: Május 3-án nyújtotta be Magyar Zoltán a kezdeményezést, mely minden formai követelménynek megfelelt, a megfelelő számú támogatói aláírást tartalmazta, benyújtotta az üres ívet és csatolta a NAIH igazolását. Javasolja, a Bizottság vizsgálja meg, hogy az adott kérdés megvizsgálása a jelenlegi jogszabályi környezetben az Országgyűlés hatáskörébe tartozik-e.

Dr. Patyi András NVB elnök: Javasolja, hogy az aláírásgyűjtő ív hitelesítését a Bizottság tagadja meg. Az európai uniós jog alapján a termőföld tulajdonjogának megszerzésében az Országgyűlés erre vonatkozó jogalkotó és döntéshozó szerepe

részben megszűnt, az Unió intézményei útján gyakorolt kompetenciába tartozik. Az erre vonatkozó derogációs határidő lejártát követően pedig mindenféleképpen fennáll ez a helyzet. A Magyar Országgyűlés egyedül nem dönthet a termőföld tulajdonjogának megszerzésével összefüggő kérdésben, ezért - ellentétben a Kormány által javasolt kérdéssel, ahol még a magyar országgyűlési szuverenitás átruházása nem történt meg -, javasolja, hogy az uniós kompetencia magyar országgyűlési hatáskört korlátozó jellegéből kiinduló módon a hitelesítést a Bizottság tagadja meg. Fenntartja azt a korábbi érvelését, hogy az EU elsődleges jogforrásai nemzetközi szerződésük dacára nem részei a nemzetközi jognak, hanem hatályba lépésük folytán az uniós jog részét képezik. Mint az uniós jog részei, a rájuk vonatkozó alkalmazási és elsődlegességi szabályok alapján érvényesülnek a tagállamok belső jogában.

Dr. Borbély Andrea NVB tag: Nem támogatja külföldi állampolgároknak magyarországi termőföld szerzését. A határozattervezetben nem látja a koherenciát, és azt sem, hogy miből állapították meg, hogy az Országgyűlésnek nincs hatásköre ebben a témakörben. Nem érti a tervezetből, mely jogból tartozik az uniós jogba. Nem gondolja, hogy a letelepedésre vonatkozó szabályokat ide kellene érteni. Úgy gondolja, ennek a hivatkozásnak nincs helye mert magánszemélyekről, nem magyar állampolgársággal rendelkező magánszemélyekről szól a kezdeményezés. Nem látja azt a logikát, hogy minek alapján mondhatják ki azt, hogy nem tartozik az Országgyűlés hatáskörébe.

Dr. Litresits András NVB tag: Az indokolás a lisszaboni szerződésre támaszkodik. Bevándorlással, befogadással is foglalkozik a lisszaboni szerződés 78. cikke, ezt korábban, a Kormány által benyújtott népszavazási kezdeményezésnél is jó lett volna figyelembe venni. A rendelkező résszel egyetért, de utal arra, hogy a Kúria 842/2014. NVB határozatra vonatkozó felülvizsgálati eljárásában megállapította, hogy a hatályos csatlakozási szerződés a belső jogban az a nemzetközi dokumentum, ami a csatlakozás pillanatában rögzíti a magyar tagsági jogviszony tartalmát. Nem lehet egy EU-s szerződést EU-s jognak hívni és annak alapján véleménye az, hogy a kérdés nemzetközi szerződést érint, ezért véleménye szerint tiltott tárgykor.

Dr. Patyi András NVB elnök: A Bizottság február 29-én hitelesített kérdését a Kúria jogerős végzése rögzítette. A Bizottság vizsgálta a lisszaboni szerződés 78. cikkelyét, melyből nem lehetett levezetni az uniónak azt a hatáskörét, hogy elrendelheti illegális bevándorlók egy-egy tagállamba történő kötelező elhelyezését. Megállapítja, hogy dr. Bozsóki Éva elnökhelyettes megérkezett a Bizottság ülésére, így a Bizottság létszáma 12 fő.

Dr. Rádi Péter NVB tag: A termőföld nem közös politika és nem hátra sorolt tárgykör, hanem az Unió négy alapszabadságának, tehát az Uniót létrehozó alapgondolatnak és alapszerződéseknek a magja. 2014. május 1-jén megszűnt az Országgyűlés kizárólagos hatásköre, tehát a tervezet szerinti végkövetkeztetés helyes. Magyarország ellen kötelezettségszegési eljárás van folyamatban a termőföld törvény rendelkezései kapcsán, amely azt mondta ki, hogy bizonyos korlátozások, aránytalan feltételrendszer mellett juthatnak hozzá uniós állampolgárok. Az Országgyűlésnek ma már kizárólagos hatásköre nincsen a termőföld szabályozása témájában.

Dr. Fábián Adrián NVB tag: Több más uniós új tagállammal szemben is van kötelezettségszegési eljárás ebben az ügyben. Egyetért a rendelkező résszel. A csatlakozási szerződést nemzetközi szerződésnek tekinti, abban pedig egyértelmű rendelkezés van arra, hogy az Országgyűlésnek kötelezettsége van a termőföld szabályozással kapcsolatban, tehát ilyen tartalmú népszavazás nemzetközi szerződésből fakadó kötelezettséget érint. Ha szűken értelmezik az alapszabadságokat, a termőföld nem biztos, hogy részét képezi, ezért is kapott az ország moratóriumot, hogy legyen kifutása a termőföld forgalom kifutására.

Dr. Boda Pál NVB tag: A termőfölddel kapcsolatos szabályozásban alá kell vetni magunkat az Európai Unió szabályainak. Ezért is kapott és kért 10 éves moratóriumot a Kormány. Amikor ez letelt, meghozták a földforgalmi törvényt, mely szigorú szabályokhoz köti a tagállami állampolgárok földszerzését. Ilyen értelemben tehát csak a tagállami állampolgárok számára van biztosítva a földszerzés, egyéb külföldiek számára nem biztosított. Egyetért a határozattervezettel, az Európai Unió csatlakozáskor ezt elfogadták, és ennek egyfajta korlátozására és szűkítésére hozták meg a földforgalmi törvényt.

Dr. Sárhegyi Zoltán NVB tag: Egyetért a határozattervezettel.

Dr. Patyi András NVB elnök: További hozzászólás nincs, szavazásra bocsátja a határozattervezet elfogadását.

Szavazás

Megállapítja, hogy 11 igen, és 1 nem szavazattal a Bizottság az *„Egyetért-e Ön azzal, hogy a magyar termőföld tulajdonjogát ne szerezhesse meg olyan magánszemély, aki nem rendelkezik magyar állampolgársággal?”* kérdést tartalmazó aláírásgyűjtő ív hitelesítését megtagadja.

3. László Ferenc magánszemély szervező országos népszavazási kezdeményezése

Dr. Patyi András NVB elnök: Az aláírásgyűjtő ív az alábbi kérdést tartalmazza:

„LEGYEN-E NEMZETI ÜNNEP JÚNIUS 16. A RÁKÓCZI-SZABADSÁGHARC KEZDETE?”

Javasolja, hogy a kérdés hitelesítését a Bizottság tagadja meg. A nemzeti ünnepeket az Alaptörvény sorolja fel, melynek módosítására nem lehet népszavazást kezdeményezni. Hozzászólás nincs, szavazásra bocsátja a határozattervezet elfogadását.

Szavazás

Megállapítja, hogy 12 igen egyhangú szavazattal a Bizottság a „LEGYEN-E NEMZETI ÜNNEP JÚNIUS 16. A RÁKÓCZI-SZABADSÁGHARC KEZDETE?” kérdést tartalmazó aláírásgyűjtő ív hitelesítését megtagadja.

Dr. Patyi András NVB elnök: További napirendi pont nincs, az ülést bezárja.

k. m. f.

Patyi András
Prof. Dr. Patyi András
a Nemzeti Választási Bizottság
elnöke